

Asia: VN/21338/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1) Ovatko YTHS:n tiedonsaantioikeuden alaisiksi ehdotetut tiedot riittäviä ja toisaalta myöskin välttämättömiä opiskeluterveydenhuollon palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden turvaamiseksi?

Kyllä. THL katsoo, että

oikeus opiskeluterveydenhuollon palveluihin muodostuu opiskeluoikeuden myötä toisin kuin oikeus julkisen terveydenhuollon palveluihin. YTHS:n palveluihin ovat oikeutettuja vain opiskeluterveydenhuoltolain 2 §:ssä mainitut. Siten YTHS:llä tulee olla mahdollisuus tarkistaa pykälässä mainittujen oikeus palveluihin ennen palvelujen tarjoamista. Tämä tarkoittaa tietoa läsnä olevaksi ilmoittautumisesta. Opiskelijan identifioimiseksi tarvitaan tiedot henkilöllisyydestä eli etu- ja sukunimestä sekä henkilötunnuksesta.

Potilaslain 12 §:n (653/2000) mukaan potilaan ottaessa yhteyttä terveydenhuoltoon ammattihenkilön on tehtävä yhteydenottotapahtumasta riittävät merkinnät potilasasiakirjoihin. Tämä edellyttää potilaan luotettavaa yksilöimistä. YTHS:n asiakaskunnan henkilötietojen saaminen ennakoivasti palveluiden käyttöoikeuden synnyttyä varmistaa opiskelijan identifioimisen esimerkiksi silloin, kun ensimmäinen kontakti tapahtuu puhelimitse.

Maksettuaan opiskeluterveydenhuoltomaksun opiskelijoilla on oikeus asioida YTHS:n sähköisissä palveluissa sekä palvelun tuottajan kaikissa toimipisteissä. Asiointi edellyttää opiskelijan luotettavaa yksilöimistä ja tietoa oikeutuksesta palveluiden käyttöön.

THL:n mukaan YTHS:n tiedonsaantioikeuden alaisiksi ehdotetut tiedot ovat välttämättömiä palveluiden järjestämiseksi sujuvasti ja yhdenvertaisesti kaikille korkeakouluopiskelijoille.

THL kuitenkin ehdottaa korjauksia säännöskohtaisiin perusteluihin seuraavasti:

Säännöskohtaiset perustelut 31 a §, kappaleissa 3 ja 5 mainitaan tieto ohjauksen alasta välttämättömänä ja sen yhtenä perusteluna palvelun tuottajan toiminnan organisoiminen vastuutiimimallilla.

Tieto ohjauksen alasta on palvelun tuottajalle välttämätön tieto muilla esitetyillä perusteluilla, mutta ei tällä. Vastuutiimimalli on palvelun järjestäjän sisäistä laadun kehittämiseen liittyvää toimintaa jota on vaikea nähdä perusteeksi yksilöön liittyvän tiedon saamiseksi. Ajatus vastuutiimimalli-rakenteesta tukee laadukasta työtä ja on myös opiskelijoiden etu. YTHS:llä tarjoutuu mahdollisuus kerätä tieto opiskelualasta opiskelijoilta itseltään ensimmäisen vuoden sähköisen terveystarkastuksen yhteydessä.

Pykälän 3 momentin perustelun mukaan opiskelijan terveystarkastuksen järjestämiseksi välttämättömänä tietona esitetään tietoa siitä, onko korkeakouluopiskelija ensimmäisen vuoden opiskelija.

THL katsoo, että teksti kaipaava täsmennystä. Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuolto käynnistyy ensimmäisen vuoden opiskelijoille lähetettävällä sähköisellä terveystarkastuksella, jonka vuoksi tieto opiskelun aloittaneista on palvelun tuottajalle tarpeellinen. Terveystarkastuksista vain pieni osa johtaa henkilökohtaiseen terveystarkastukseen.

2) Jos vastasitte kysymykseen nro 1 kieltävästi, miten esitystä tulisi mielestänne muuttaa?

-

3) Kysymys erityisesti tietosuoja-asiantuntijoille: ovatko esitysluonnoksessa mainitut henkilötiedot erityistä suojelua vaativia tietoja? Onko esitys riittävän perusteltu tietosuojalainsäädännön asettamien reunaehtojen näkökulmasta?

Kyllä. THL katsoo, että

tietosuojalainsäädännön näkökulmasta esitys on kannatettava ja vaikuttaa hyvin aukikirjoitettuun tarpeeseen nähden perustellulta.

4) Jos vastasitte kysymykseen nro 3 kieltävästi, miten esitystä tulisi mielestänne muuttaa?

-

5) Kysymys erityisesti Digi- ja väestötietovirastolle: mikä on näkemyksenne väliaikaisesti yksilöivistä tunnuksista (nk. väliaikaiset henkilötunnukset)? Ovatko 2 momentissa esitetyt tiedot välttämättömiä tällaisen tunnuksen luomiselle?

-

6) Onko teillä vielä muuta kommentoitavaa tai huomautettavaa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle esitettävästä tiedonsaantioikeudesta?

THL:lla ei ole muuta kommentoitavaa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle esitettävästä tiedonsaantioikeudesta.

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Jahnukainen Johanna
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL - HYVO/ HYLÄ